

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2015/16
Subject (*)	Contabilidade Directiva		Code	611G02032
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Fourth	Obligatoria	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Economía Aplicada 2Economía Financeira e Contabilidade			
Coordinador	Ruiz Lamas, Fernando		E-mail	fernando.ruiz@udc.es
Lecturers	Abeal Vazquez, Jose Pablo Barros Garcia, Antonio Ruiz Lamas, Fernando Vara Arribas, Ricardo Jose		E-mail	j.abeal@udc.es antonio.barros@udc.es fernando.ruiz@udc.es ricardo.vara@udc.es
Web	http://fv.udc.es/12Ciclo/entrada.asp?pAsignatura=&&&&&pAmbito=0&&am			
General description	A materia persigue aprender a elaborar, ler, e interpretar e analizar información económico-financeira de una empresa para a toma das decisións xerenciais.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Manage an enterprise or small organization, understanding their competitive and institutional position and identifying their strengths and weaknesses
A2	Integrate in any functional area of micro-firms or SMEs and perform fluently any management task commissioned
A3	Evaluate and foreseeing, from relevant data, the development of a company.
A4	Elaborate advisory reports on specific situations of companies and markets
A5	Write projects about specific functional areas (e.g. management, marketing, financial) of the company
A6	Identify the relevant sources of economic information and to interpret the content.
A7	Understand economic institutions as a result and application of theoretical or formal representations which explain the evolution of the economy.
A8	Derive, based on from basic information, relevant data unrecognizable by non-professionals.
A9	Use frequently the information and communication technology (ICT) throughout their professional activity.
A10	Read and communicate in a professional environment at a basic level in more than one language, particularly in English
A11	To analyze the problems of the firm based on management technical tools and professional criteria
A12	Communicate fluently in their environment and work by teams
B1	CB1-The students must demonstrate knowledge and understanding in a field of study that part of the basis of general secondary education, although it is supported by advanced textbooks, and also includes some aspects that imply knowledge of the forefront of their field of study
B2	CB2 - The students can apply their knowledge to their work or vocation in a professional way and have competences typically demonstrated by means of the elaboration and defense of arguments and solving problems within their area of work
B3	CB3- The students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their field of study) to issue evaluations that include reflection on relevant social, scientific or ethical
B4	CB4-Communicate information, ideas, problems and solutions to an audience both skilled and unskilled
B5	CB5-Develop skills needed to undertake further studies learning with a high degree of autonomy
B6	CG1-Perform duties of management, advice and evaluation in business organizations
B7	CG2-Know how to use the concepts and techniques used in the various functional areas of the company and understand the relationships between them and with the overall objectives of the organization
B8	CG3- Know how to make decisions, and, in general, assume leadership roles.

B10	CG5-Respect the fundamental and equal rights for men and women, promoting respect of human rights and the principles of equal opportunities, non-discrimination and universal accessibility for people with disabilities.
C1	Express correctly, both orally and in writing, in the official languages of the autonomous region
C4	To be trained for the exercise of citizenship open, educated, critical, committed, democratic, capable of analyzing reality and diagnose problems, formulate and implement knowledge-based solutions oriented to the common good
C5	Understand the importance of entrepreneurial culture and know the means and resources available to entrepreneurs
C6	Assess critically the knowledge, technology and information available to solve the problems and take valuable decisions
C7	Assume as professionals and citizens the importance of learning throughout life.
C8	Assess the importance of research, innovation and technological development in the economic and cultural progress of society.

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común. Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras. Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse. Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida. Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C1 C4 C5 C6 C7 C8
Xestionar e administrar una empresa ou organización de pequeno tamaño, entendendo a súa ubicación competitiva e institucional e identificando as súas fortalezas e debilidades. Integrarse en calquera área funcional dunha empresa ou organización mediana ou grande e desempeñar con soltura calquera traballo de xestión nela encomendada. Valorar a partir dos rexistros relevantes de información a situación e previsible evolución dunha empresa. Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas de empresas e mercados. Redactar proxectos de xestión ou de áreas funcionais da empresa. Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido. Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía. Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais. Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional. Ler e comunicarse no ámbito profesional nun nivel básico en máis dun idioma, en especial en inglés Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos. Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.		A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12	

Comprender coñecementos na área de estudo que parte da base da educación secundaria general, que apoiándose en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo	B1	
Saber aplicar os coñecementos ao seu traballo dunha forma profesional e posuír as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de traballo	B2	
Saber reunir e interpretar datos relevantes da área de estudo para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.	B3	
Transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado	B4	
Desenvolver habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía	B5	
Saber desempeñar labores de xestión, asesoramento e avaliación nas organizacións empresariais	B6	
Saber manexar os conceptos e técnicas empregados nas diferentes áreas funcionais da empresa, así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización	B7	
Saber tomar decisións, e, en xeral, asumir tarefas directivas.	B8	
Respectar os dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, respectar a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.	B10	
Saber identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, seleccionar e motivar as persoas, tomar decisións en condicións de - incerteza, alcanzar os obxectivos propostos e avaliar resultados.		

Contents	
Topic	Sub-topic
TEMA 1: O SISTEMA DE INFORMACIÓN FINANCEIRA EMPRESARIAL	Información financeira interna vs. externa. Información financeira normalizada. A información financeira como ben público: comportamento ético
TEMA 2: PREPARACIÓN DE CONTAS ANUAIS	Contas anuais na normativa española. Contas anuais nas Normas Internacionais de Información Financeira. Modelos de contas anuais consolidadas. Requisitos de presentación e depósito.
TEMA 3. OTRA INFORMACIÓN FINANCEIRA OBRIGATORIA	O informe de xestión O informe de auditoría. O informe de goberno corporativo. Requerementos específicos a empresas cotizadas.
TEMA 4: INTRODUCCIÓN Á ANÁLISE DE ESTADOS FINANCEIROS	Finalidade e enfoques Limitacións da información Revisión formal. Análise do entorno. Análise das características da entidade Técnicas e instrumentos para a análise Ciclo de explotación e ciclo de capital.
TEMA 5: ANÁLISE ECONÓMICO	Análise da composición e evolución da conta de resultados Rendibilidade económica. Análise do margen Análise da rotación Análise do valor engadido
TEMA 6: ANÁLISE FINANCIERO	Análise de situación da liquidez e a solvencia Análise dinámico da liquidez e a solvencia O apalancamento financeiro A rendibilidade dos capitais propios O beneficio por acción

TEMA 7: INFORMACIÓN ESTRATÉGICA PARA A DIRECCIÓN	O informe de capital intelectual Indicadores de xestión e cadro de mando integral Memorias de sostenibilidade (responsabilidade social corporativa) Información integrada
--	--

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A3 A6 A8 A11 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C4 C5 C6 C7	17	34	51
Problem solving	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A8 A9 A10 A11 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1	25	50	75
Mixed objective/subjective test	A1 A3 A6 A7 A8 A11 B1 B2 B7 C1 C8	3	9	12
Oral presentation	A9 A10 A11 A12 C1	2	6	8
Personalized attention		4	0	4
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición resumida dos temas do programa con axuda de supostos prácticos.
Problem solving	Resolución de casos prácticos, tanto na aula como fora dela, tanto individual como en grupo.
Mixed objective/subjective test	Exames teórico-prácticos.
Oral presentation	Presentación oral de soplucións de casos prácticos. Pode ser tanto individual como en grupo.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Oral presentation	Tutorización para a resolución de casos prácticos.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Problem solving	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A8 A9 A10 A11 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 C1	Solución de casos prácticos, que poderán ser presentados oralmente.	20
Guest lecture / keynote speech	A1 A3 A6 A8 A11 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C4 C5 C6 C7	Se puntuará a asistencia e participación na aula.	20
Mixed objective/subjective test	A1 A3 A6 A7 A8 A11 B1 B2 B7 C1 C8	Exames teórico-prácticos, valorados conforme se explica nas observacións.	60
Others			

Assessment comments

Os cuestionarios de exame se redactarán inicialmente en castelán. Os alumnos que desexen un enunciado en galego deberán solicitalo con unha antelación mínima de 15 días.

Condições de realización das probas mixtas:

Está prohibido acceder a aula do exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior, ou almacenamento de información. As faltas de disciplina implicarán que o alumno deberá realizar oralmente as probas de avaliación.

Os casos prácticos deberán ser entregados ao longo do curso, dentro dos prazos marcados polo profesor.

Cualificación de non presentado. Corresponde ao alumnado, cando solo participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación obtida.

Probas mixtas

A primeira proba (exame) avaliará os temas 1 a 3, e se realizará inmediatamente despois de completar eses temas (outubro ou novembro). A puntuación máxima será de 3 puntos. A segunda proba se corresponde co exame final, no que se avaliará toda a materia. A puntuación máxima será de 6 puntos. Os alumnos que aprobaran a primeira das probas obxectivas (un mínimo de 1,5 puntos sobre o máximo de 3 puntos) non estarán obrigados a examinarse dos temas xa superados. Así, se un alumno aprobou a primeira proba obxectiva, solo terá que examinarse obrigatoriamente dos temas 4 a 7 no exame de xaneiro.

Na primeira oportunidade (xaneiro ou maio), os alumnos que non superaron o primeiro exame dos temas 1 a 3 so serán avaliados pola cualificación obtida no exame final. Na segunda oportunidade (xullo), os alumnos que non superaron o primeiro exame dos temas 1 a 3 serán avaliados pola maior das puntuacións acadadas nos exames da primeira e da segunda oportunidade.

Os alumnos que superaron o primeiro exame dos temas 1 a 3 serán avaliados na primeira oportunidade pola maior das puntuacións acadadas nese exame, de presentarse na convocatoria oficial para subila nota acadada no primeiro exame. Estes alumnos, no seu caso, na segunda oportunidade (xullo) serán avaliados no exame dos temas 1 a 3 pola maior das 2 ou 3 notas acadadas ao longo do curso.

No que respecta aos temas 4 a 7, valorase en un máximo de 3 puntos. Para aprobar a materia, requírese acadar nesta parte un mínimo de 1,2 puntos. Para a segunda oportunidade, tomarase a mellor das dúas notas dos temas 4 a 7, sempre que se supere a nota mínima de 1,2 puntos. De non superar a materia por esta causa, a cualificación en actas non recollerá as puntuacións das probas mixtas.

Solución de problemas

Poderán sumarse ata 2 puntos pola realización e/o presentación oral de prácticas individuais ou en grupo. Ao efecto, se deberán realizar e entregar no prazo establecido os cuestionarios propostos polo profesor. Entregados os cuestionarios, se realizarán dous exames, que poderán ser orais ou escritos, sobre o temario correspondente ao seu contido. O primeiro exame referirase aos temas 1 a 3. Acadarase una puntuación máxima de 1 punto, sempre que as prácticas correspondentes a esa parte tiñan sido cualificadas como Apto. O segundo exame referirase aos temas seguintes. Acadarase unha puntuación máxima de 1 punto, sempre que as prácticas correspondentes a esa parte tiñan sido cualificadas como Apto.

Sesión maxistral

A cualificación das sesións maxistrais (20% de la cualificación) esixirá unha asistencia mínima a clase do 70%.

A avaliación en xullo aplica as mesmas normas, salvo que entren en contradición coa normativa xeral da UDC ou da Facultade de Economía e Empresa. Porem, os alumnos que suspendan na 1ª oportunidade non poderán acadar unha nota final na materia maior de 6 puntos (Aprobado) na 2ª oportunidade de xullo.

Proba oral voluntaria

Na primeira oportunidade, os alumnos que acadasen por avaliación continua, antes do exame final da convocatoria, unha puntuación acumulada de 5 puntos, poderán optar a sumar dous puntos máis pola presentación oral dun traballo.

Avaliación adiantada

No caso de que ao alumno se lle conceda unha oportunidade de "avaliación adiantada", e só neste caso, realizarase unha proba mixta oral e/ou escrita encamiñada a avaliar todas as competencias e contidos propios da materia.

Basic	- GONZÁLEZ PASCUAL, J. (2008). Análisis de la empresa a través de su información económico-financiera. Fundamentos teóricos y aplicaciones. . Madrid. Pirámide - Muñoz Merchante, Ángel (2009). Análisis de estados financieros : ejercicios y test . Madrid : Ediciones Académicas - GONZÁLEZ PASCUAL, J. (2008). Análisis de la empresa a través de su información económico-financiera : aplicaciones prácticas. . Madrid: Pirámide - Muñoz Merchante, Ángel (2009). Análisis de estados financieros : teoría y práctica . Madrid : Ediciones Académicas - KAPLAN, R.S. y NORTON, D.P. (2009). Cómo utilizar el cuadro de mando integral : para implantar y gestionar su estrategia. Barcelona. Gestión 2000
Complementary	- ESTEO SÁNCHEZ, F. (2003). Análisis de Estados Financieros. Planificación y Control. Madrid: CEF - (). . www.icac.meh.es www.ifrs.org www.cnmv.es www.globalreporting.org www.theiirc.orgwww.icac.meh.es www.ifrs.org www.cnmv.es www.globalreporting.org www.theiirc.org

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Contabilidade Financeira I/611G02013 Contabilidade Financeira II/611G02018 Contabilidade de Xestión/611G02022 Contabilidade das Operacións Societarias/611G02027
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Sistemas de Información para a Xestión Financeira da Empresa/611G02028
Subjects that continue the syllabus
Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.